

Під адміністративною відповідальністю посадових осіб слід розуміти регламентовану адміністративно-деліктними нормами реакцію з боку уповноважених суб'єктів на діяння посадової (службової) особи, які виявилися у порушенні нею встановлених законом заборон або невиконанні покладених на неї обов'язків, що полягає у застосуванні до посадової (службової) особи заходів державного примусу у вигляді адміністративних стягнень, які тягнуть за собою несприятливі наслідки особистого, майнового та іншого характеру і владний осуд винного суб'єкта з метою запобігання та припинення правопорушення [3]. Посадові особи підлягають адміністративній відповідальності за адміністративні правопорушення, пов'язані з недодержанням установлених правил у сфері охорони порядку управління, державного і громадського порядку, природи, здоров'я населення та інших правил, забезпечення виконання яких входить до їх службових обов'язків.

Література

1. Про державну службу : Закон України від 16.12.1993 року № 3723-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3723-12>
2. Про судову практику у справах про хабарництво : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 № 5// [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-02>
3. Стукаленко В.А. Адміністративна відповідальність посадових осіб за порушення виборчого законодавства: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / В.А. Стукаленко; Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2011. – 20 с.

УДК 347.73(045)

Рошук М.В.,
студентка
Коцюрuba I.A.,
студентка,

Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Устинова І.П., к.ю.н., доцент

УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМИ ФІНАНСАМИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Питання формування доходів місцевих бюджетів і виявлення резервів їх збільшення набувають особливої актуальності в умовах ринкової трансформації української економіки. У зв'язку з цим реальні фінансові можливості місцевих органів влади значно обмежені, що своєю чергою є негативним фактором демократичних перетворень в Україні. Насамперед треба зазначити, що державний устрій є визначальним чинником для розподілу функцій між бюджетами всіх наявних в країні рівнів. У зарубіжних країнах кожен бюджет самостійний і відокремлений від інших, бюджети адміністративних одиниць нижчого рівня зарубіжних країн не включаються до бюджетів адміністративних одиниць вищого рівня. На відміну від України, не використовується таке поняття, як "зведені бюджети адміністративно-територіальних утворень". Закономірним для всіх розвинутих зарубіжних країн є поділ місцевих бюджетів на два самостійні функціональні види місцевих бюджетів – місцеві поточні (адміністративні) бюджети та місцеві бюджети розвитку (інвестиційні бюджети). Кожен з бюджетів має власні доходи [1]. Проблеми становлення інституту самостійних місцевих бюджетів в Україні не можна розв'язати без використання зарубіжного досвіду формування власних доходів місцевих бюджетів, які складають, наприклад, у Швеції та Швейцарії понад 70, в Іспанії – 50, у Норвегії – 56 відсотків доходів бюджетів місцевих урядів [2, с. 93]. Тобто власні доходи є основним джерелом надходжень до бюджетів місцевих урядів унітарних європейських країн – членів Європейського Союзу. У той же час для України характерною є мала частка власних доходів, що є свідченням низького рівня фінансової незалежності органів місцевого самоврядування. Одним з невід'ємних елементів "шведської моделі" є місцеве самоврядування, яке має у Швеції давні традиції і тривалу історію розвитку. Сьо-

годні саме органи місцевого самоврядування забезпечують високі стандарти соціальних послуг, відповідають за розв'язання поточних проблем територіальних громад, захист і дотримання їх законних прав та інтересів. В Швеції органи місцевого самоврядування мають власні джерела доходу, повноваження встановлювати розміри податку на доходи фізичних осіб – членів громади, надання соціальної допомоги (на відміну від України, де це покладається на державні структури), а також – вони є відкритими та відповідальними у своїх діях і рішеннях, що забезпечується як законом і контролем, так і загальною культурою демократії у Швеції. На відміну від українського, законодавство Швеції не регламентує організацію діяльності органів самоврядування (структуру, розподіл функцій, чисельність тощо) та не встановлює вичерпного переліку питань, що належать до їх компетенції. Законодавчо визначаються лише повноваження органів державної влади, всі інші питання – віднесені до компетенції органів самоврядування. Слід також зазначити, що кількість і структура місцевих податків і зборів суттєво різняться за країнами. Як зазначають українські науковці, внаслідок багатовікової еволюції на Заході склалася розгалужена система місцевих податків і зборів, характерними особливостями яких є: чисельність; масовість; регресивність; застосування права податкової ініціативи; встановлення місцевих податків і зборів місцевими органами влади [3, с. 46-47]. Основну роль у країнах з розвинутою ринковою економікою відіграють майнові місцеві податки на нерухоме майно фізичних і юридичних осіб та на землю. Зокрема частка податку на майно у структурі податкових надходжень місцевих бюджетів різна і становить у Великобританії, наприклад, – 99,5%, у Франції та Іспанії – близько 30-40%, у постсоціалістичних країнах (наприклад, Польщі, Латвії, Румунії) податок на майно складає 10-20 % від загального обсягу податкових надходжень місцевих бюджетів. У містах США податок на майно, який оподатковується за диференційованими ставками, забезпечує 40 % усіх прибутків бюджету [4, с.138-139]. З розвитком ринкової інфраструктури зросли доходи від підприємницької діяльності та власності у неподаткових надходженнях місцевих бюджетів і у більшості постсоціалістичних країн. Обсяг цього виду неподаткових надходжень становить понад 40% у Польщі, Чехії та Словенії, до 20% – у Болгарії, Словаччині, Угорщині та близько 10% – у Латвії та Румунії [5, с.50]. Передусім держава має забезпечити достатні й стабільні власні фінансові ресурси органам місцевого самоврядування, яких ті за нинішніх умов не мають. На нашу

думку, слід збалансувати фінансові ресурси місцевого самоврядування України з його функціями і компетенцією, перерозподіл джерел податкових надходжень між центральною та місцевою владами відповідно до виконуваних ними функцій необхідно відобразити у законодавстві про місцеве самоврядування. Автор приєднується до думки, що місцеві органи влади повинні бути наділені правами щодо встановлення ставок оподаткування та визначення місцевих податків і зборів самостійно.

Література

1. Музика-Стефанчук О.А. Декілька нарисів про місцеві бюджети в зарубіжних країнах / Науковий вісник Академії муніципального управління : [збірник наукових праць]. Серія "Право". – 2010. – № 1.
2. Тулай О.І. Зарубіжний досвід функціонування місцевих бюджетів та можливість його імплементації у вітчизняну практику. – 2007. – № 3. – С. 46.
3. Місцеві фінанси / [О.Й. Вівчар, О.Я.Порубко, О.Б. Курило, Т.О.Смірнова]. Львів: Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2007. – 132 с.
4. Сунцова О.О. Місцеві фінанси : [навч. посіб.]. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.
5. Туманская Ю. В. Анализ зарубежной практики формирования доходов местных бюджетов /Ю. В. Туманская // Дайджест-финансы. – 2004. – № 3. – С.48-51.

УДК 347.73(477) (043.2)

Станіславський Д.М.,
студент,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Устинова І.П., к.ю.н., доцент

ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Дотепер українське законодавство не містить дефініції "фінансового контролю", не встановлено його систему, не визначено головного органу з фінансового контролю – існують лише загальні положення щодо проведення контрольних заходів. Така правова розгалуженість впливає